

Eylemlerden Sonra Macron, Bölünmüş bir Fransa'yı Düzeltilmek Zorunda

Clea Caulcutt

“ Marine Le Pen'in arka plandaki gölgesi giderek büyürken Fransız devlet kurumları ile banliyölerdeki gençler arasındaki uçurumu kapatmak hiç de kolay bir iş olmayacak. ”

PARİS – Fransa, günlerdir süren ve tüm kente yayılan büyük ölçekli huzursuzluğun ardından yavaş yavaş nefes alıyor ancak Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron için daha büyük bir zorluk belirdi: Ayaklanmaların ortaya çıkardığı temelsorunlar nasıl başa çıkacak? Macron, geçen hafta bir polis memurunun genç Nahel M.'yi vurarak öldürmesi ve günlerce süren ayaklanmalara yol açmasının ardından empati

göstermekle sertlik mesajı göndermek arasındaki ince çizgide yürüdü. Şiddeti kontrol altına almak için sokakları polis memurlarıyla doldurdu. Bu hafta sonu önceki gecelere göre daha az tutuklama oldu ve huzursuzluk, en azından geçici olarak da olsa azalıyor gibi görünüyor. Ancak bir dizi olay, polis vahşeti ile ırksal azınlıklara yönelik muamele etrafındaki alevleri körükleyerek Fransız devlet ku-

rumlarına karşı daha geniş ve şiddetli bir şekilde baş kaldırılmasına yol açtı. Cumartesi gecesi saldırganlar, Paris'in güneyindeki bir banliyö olan L'Haÿ-les-Roses'ta yerel belediye başkanının evine bir arabaya çarptılar ve küçük çocuklarıyla birlikte kaçmaya çalışan yetkilinin karısını yaraladılar. Fransa'nın başka yerlerinde; gencin ölümüyle tetiklenen şiddet, Fransız Cumhuriyeti'nin birçok sembolik binasını hedef aldı: okullar, polis karakolları, kütüphaneler ve diğer kamu binaları. "Benzeri görülmemiş bir hareket, daha önce [şiddetten] etkilenmemiş bölgeleri vurdu. 2005'teki son protesto dalgasında olmayan bir şekilde kamu binaları hasar gördü" dedi, 2005'te Fransa'nın banliyölerini haftalarca sarsan bir şiddet olaylarının patlak vermesine atıfta bulunarak hassas konuları daha açık bir şekilde tartışması için kimliği gizli tutulan bir Fransız hükümet yetkilisi. Geçtiğimiz birkaç gün içinde Macron, şefkat göstermek ve kararlılık göster-

Sürekli bir kriz durumunda

Elysée Sarayı'ndaki toplantıların listesi tanıdık bir manzara ve hükümetin bir kez dahakrizmodunda olduğunun bir işaretidir. Fransa cumhurbaşkanı, bu baharda emeklilik reformlarıyla ilgili derin bir siyasi krizden zar zor çıktı ve hükümeti şimdi daha fazla kargaşayla karşı karşıya. Macron'un ilk dönemi, Sarı Ceketler protestoları, COVID-19 salgını ve Fransa'da her daim var olan terörizm tehdidiyle karşı karşıya kaldığı için aynı derecede zorluydu. Sciences Po enstitüsünde siyaset araştırmacısı olan Bruno Cautrès; Macron'un,

mek arasında hassas bir denge kurmaya çalıştı. Geçen hafta polisten kaçarken 17 yaşındaki Nahel M.'nin vurulmasını "affedilemez" ve "açıklanamaz" olarak nitelendirdi. Ancak Macron, isyanları "bir gencin ölümünün kabul edilemez manipülasyonu" olarak da eleştirdi. Salı günü, şiddet olaylarından etkilenen 200'den fazla kasaba ve şehrin belediye başkanlarıyla görüşmesi bekleniyor. Toplantının amacı, yerel yetkililerden ilk elden hesaplar toplamak, çözümler üzerinde çalışmak ve hükümetin yerel yetkilileri desteklediğini iletmek. Fransız yetkili, "Başkan dinlemek istiyor" dedi.

Macron, geçen hafta bir Avrupa zirvesine yaptığı ziyareti kısa kestikten sonra düzenli olarak kabinede kriz toplantıları düzenleyerek ve başbakanı ile bakanlarına emirler vererek ülkenin dümeninde olduğunu göstermeye çalıştı. Cumartesi günü, Almanya'ya uzun zamandır planlanan bir devlet ziyaretini iptal etti.

dış dünyayı "şaşırtan" "zor, sancılı kriz durumları" biriktirdiğini söyledi. "Sanki Fransa bir düdüklü tencereymiş gibi, [her kriz] toplumdaki bir gerilimi, bir çatışmayı, kurumlarımıza borçlu olunan saygıyla ilgili gerilimi ortaya çıkarıyor... Ülkemiz sürekli olarak Cumhuriyet değerlerini ortaya koyuyor ancak görünen o ki nüfusun bazı kesimleri bunun, kendileri için iyi olduğunu hissedemiyor" dedi. Kuzey Afrika kökenli Nahel M.'nin ölümü üzerine taşan şok ile öfke; Fransa'daki pek çok kişiyi, Fransız şe-

hirlerrinin çevresindeki göçmenlerin yoğun olduğu banliyölerde ayrımcılık, entegrasyon ve suç konularında biraz vicdan meselesi yapmaya da zorladı. Çatışma kurallarını yeniden incelemenin ötesinde, Fransız polisliği uygulamalarını ve güvenlik güçlerindeki ırkçılık iddialarını daha yakından incelemeye yönelik kamuoyu baskısı artıyor. Örneđin 2017'de polis memurlarına, bir sürücünün durmayı reddetmesi ve hayatı tehlike oluşturduğu düşünöldüğu de dâhil olmak üzere çeşitli farazî senaryolarda ateş etme hakkı verildi. Polis tarafından yapılan iddia edilen ayrımcılığın ötesinde, banliyölerin dezavantajlı gençliği ile Fransız kurumları arasındaki büyüyen uçurumu gidermek, eğitim ve toplu konut gibi alanlarda temel nedenleri ele almayı ve sosyal eşitsizlikleri azaltmayı amaçlayan politikalar için muhtemelen daha fazla para gerektirecektir. Ancak hükümetin harcamaları kısalmaya çalıştığı bir dönemde banliyölerdeki sorunları çözmesi zor. En büyük reform olan emekli maaşı reformlarına yönelik barışçıl protestolar karşısında geri adım atma çağrılarına direnen Macron'un, son günlerdeki

protestolardan kısa bir süre sonra çek defterine uzanması, olayları çıkarıcıları ödüllendirmek olarak görölebilir. Geçen yıl parlamento çoğunluğunu kaybettikten sonra hareket alanının sınırlı olduğu bir zamanda ülkeyi uzlaştırma ve hukuk düzenini somutlaştırma ihtiyacı Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron için hiç de kolay bir görev değil. Aşırı sağın uzun süredir kampanya yürüttüğu suç, kimlik ve göçmenlik konuları ön plana çıktıkça gözünü muhalefet partilerine dikmesi gerekecek. Aşırı sağın lideri Marine Le Pen, ana akım siyaseti benimseme stratejisine bağlı kalarak isyancılara karşı bir tepkiyi körüklemekten geri kaldığında güvendiği yardımcısı Jordan Bardella, "her şeyi Cumhuriyet'e" borçlu olan "suçlulara" yönelik suçlamayı yönetti. Aynı hükümet yetkilisi, son huzursuzluğun "popölist bir söylemi teşvik edebilecek" "zayıflıkları" ortaya çıkardığını kabul etti.

"[Bizim] siyasi tepkimiz, Fransızların gerçekliğini ve günlük yaşamlarını ele alan makul bir yanıt olmalıdır" diye ekledi. Söylemesi kolay.

Çeviri: Ömer Miraç APAYDIN | *EUROPolitika Dergisi Çeviri Ekibi*

Örijinal Makale: After the riots, Macron must fix a broken France

Photo: The need to reconcile the country and embody law and order at a time when his margins of maneuver are limited after losing a parliamentary majority last year is no small task for France's President Emmanuel Macron | Pooled photo by Yves Herman/EPA-EFE